

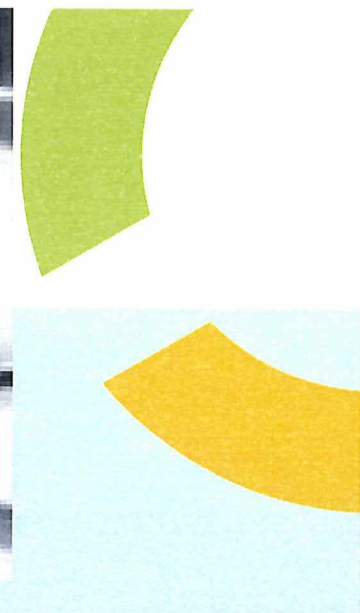

Eslöv, Höör och Hörby

Mellanskånes Renhållningsaktiebolag

På 60- talet steg mängden avfall våldsamt som ett resultat av den köp-slit-släng mentalitet som präglade livsstilen. Under denna 25-års period fyrdubblades Malmöbornas sopor och närmade sig en miljon kubikmeter om året.

Det växande sopberget blev ett samhällsproblem. En ny miljölagstiftning kom i slutet av 60-talet och en speciell renhållningslag 1970. 1973: Avfall blev en samhällsfråga. Man började tala om miljö, återvinning och resurssnålhet. SYSAV bildades

Lagstiftningen och återvinning

1972
Grundprincipen som producentansvaret bygger på kallas "Polluter Pays Principle" (PPP), det vill säga "förorenaren betalar". Principen innebär att den part som belastar miljön negativt måste betala tillbaka till miljön för den belastning man orsakar. Alla företag som tillverkar, importerar eller säljer en förpackning, förpackad vara eller tidning har genom förordningar ett ansvar för att de ska samlas in och återvinnas.

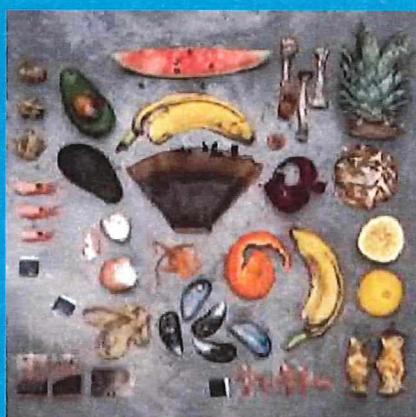
Beslut om genomförande av producentansvar för förpackningar och tidningar tog regeringen 1994. Förpackningar och tidningar är de första varugrupperna som fått ett producentansvar 1994. Inte för att de utgör det allvarligaste miljöproblemet, utan för att de är förhållandevis enkla att åtgärda. Om de sorteras bort från hushållsavfallet minskar avfallet och återvinningen ökar betydligt.

I Sverige etablerades ÅVS i mitten av 1990-talet och omfattar ca 5 000 stationer
merab.se

Resurs

Översiktsbild Rönneholms avfallsanläggning

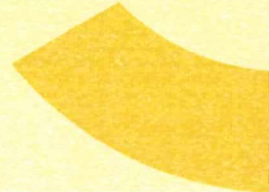
MERABs strävan, verksamhet, yrken och framtid

merab.se

- En konservburk som återvinns spar energi som räcker till 7 timmars tv-tittande
- En återvunnen aluminiumburk spar energi som räcker till ett dygn vid datorn

Metallförpackningar kan återvinnas hur många gånger som helst. Att återvinna metall sparar väldigt mycket energi. Det gäller särskilt aluminium, där vi sparar 95 procent av den energi som annars behövs för att göra helt nytt aluminium. Återvinning av stål, som används i exempelvis konservburkar, sparar 75 procent av energin jämfört med produktion från järnmalm.

**METALL-
FÖRPACKNINGAR**

**FÄRGADE
GLASFÖRPACKNINGAR**

PLASTFÖRPACKNINGAR

MATAVFALL

ÅTERBRUK

BATTERIER

TIDNINGAR

**OFÄRGADE
GLASFÖRPACKNINGAR**

RESTAVFALL

**PAPPERS-
FÖRPACKNINGAR**

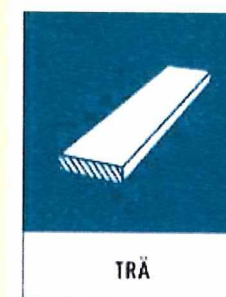
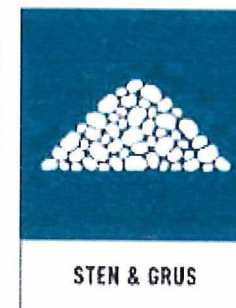

WELLPAPP

LJUSKÄLLOR

Byggavfall

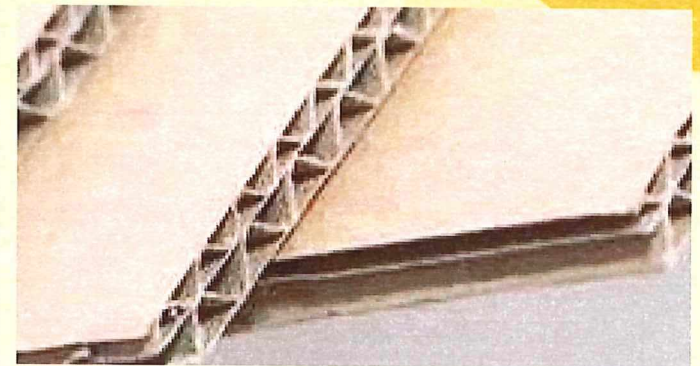
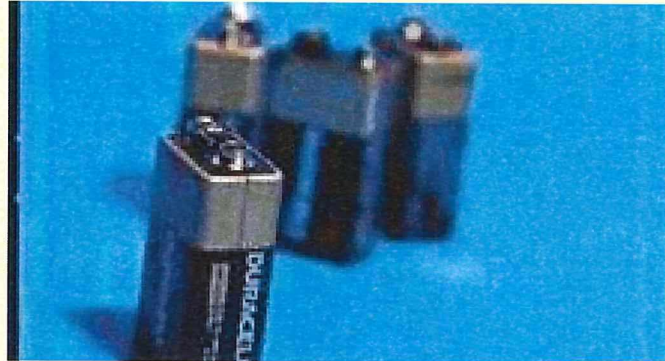

Oönskat åker till den stora ugnen.

Sysav i Malmö. Gör el och fjärrvärme av brännbart avfall i ett avfallskraftvärmeverk med fyra pannor.

Pantsystemet

Populärt, effektivt, hållbart och miljövänligt återvinningssystem.

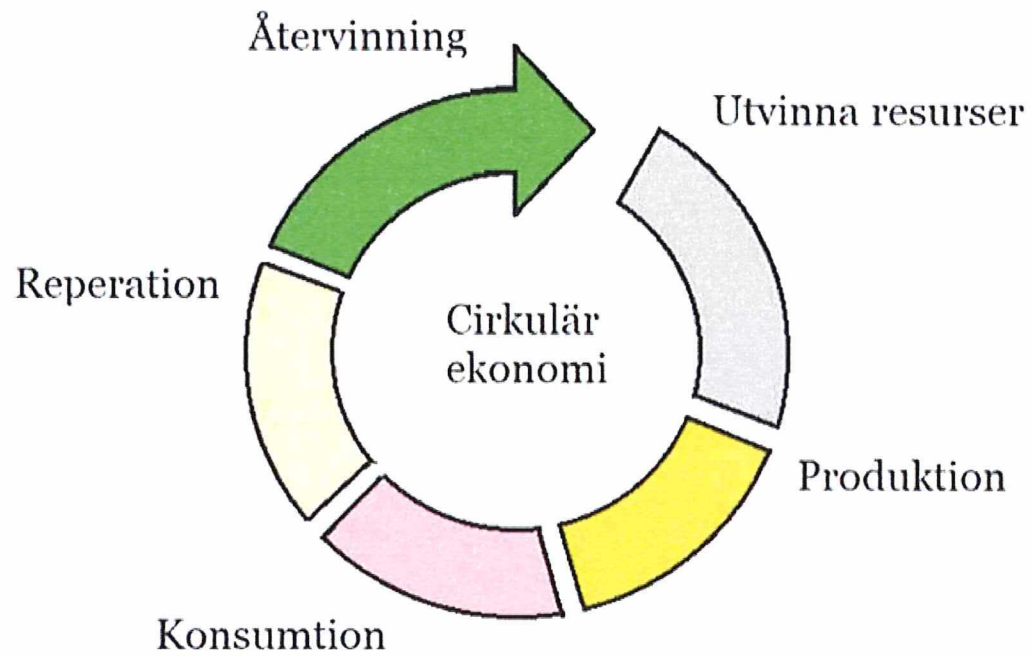
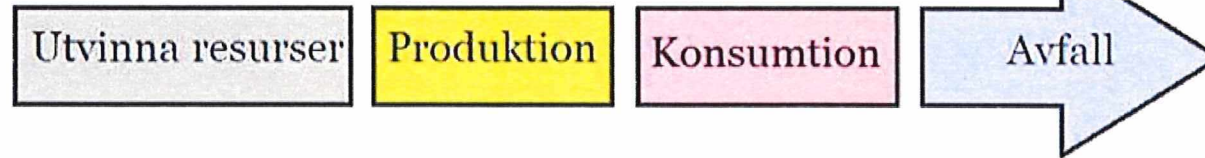

Annat avfall, grovavfall och annat smått eller färligt.

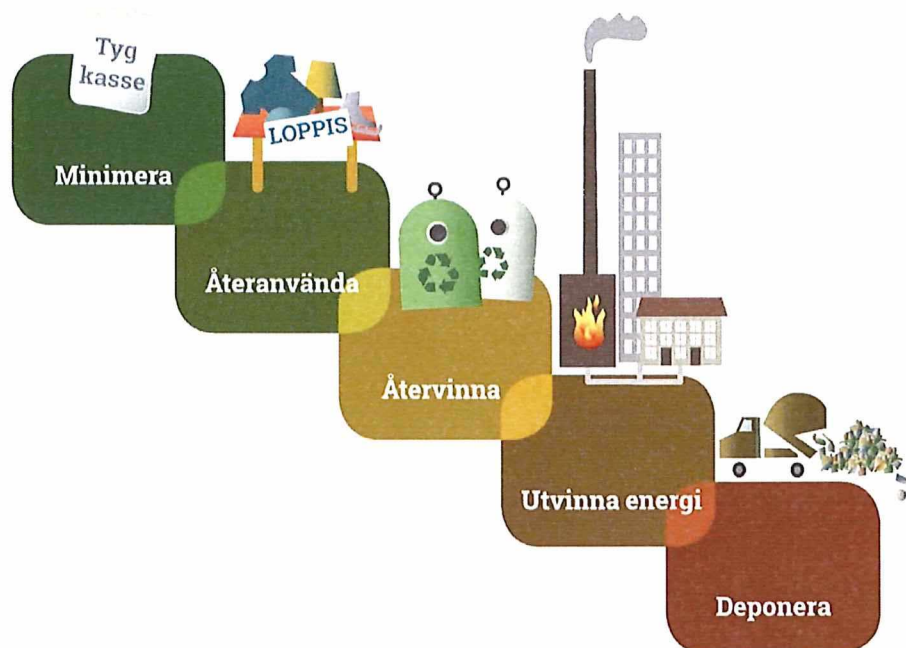
Återvinningsstationen. Gratis och MERABs ansikte utåt

merab.se

Linjär ekonomi

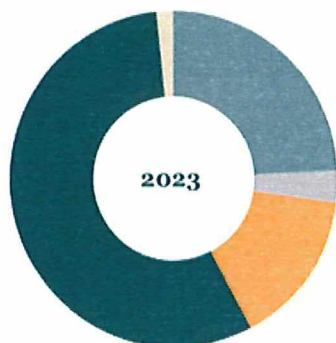
Avfallstrappan

25/25-MÅLET

Avfall Sverige har antagit ett mål: till år 2025 ska den totala mängden mat- och restavfall minska med 25 procent per person, jämfört med 2015 – kort kallat 25/25-målet. Syftet med målet är att öka takten för att klättra uppåt i avfallshierarkin. Målet är frivilligt för alla kommuner att ansluta sig till. Drygt 90 kommuner var anslutna vid halvårsskiftet 2023. År 2015 var mängden mat- och restavfall 225 kilo per person nationellt. 25 procent innebär en minskning med 56 kg och den kvarvarande mängden mat- och restavfall skulle bli 169 kg. Till 2023 hade mängden mat- och restavfall minskat med 16 procent, 37 kg per person till 188 kg

Avfallet i siffror, avfall web, avfallsplan och nyckeltal.

Total mängd behandlat hushållsavfall	ton	kg/pers	tot %	förändring
Materialåtervinning	1 105 360	105	24	-3%
Återvinning konstruktionsmaterial	138 790	13	3	-13%
Biologisk återvinning	687 940	65	15	-6%
Energiåtervinning	2 548 260	242	56	-3%
Deponering	67 610	6	2	-11%
Totalt behandlad mängd	4 547 960	431	100	-4%

Med hushållsavfall avses det avfall som uppkommer hos hushåll och verksamheter och som ingår i det kommunala avfallsansvaret enligt miljöbalken 15 kap. 20 §. Jämfört med begreppet kommunalt avfall inkluderas bygg- och rivningsavfall från hushåll medan avfall från parkskötsel och gatuhållning inte ingår.

Plastförpackningar är vanligtvis gjort av olja. För varje kilo plast som återvinns spar vi en liter olja och två kilo koldioxid. (nyckeltal)

Vi blir fler på jorden och alla vill ha en bra välfärd. Hur gör vi?

Vad som händer inom miljö
Det är med anledning av ny EU-lagstiftning, som trädde i kraft 1 juli 2024, som korkarna numer sitter fast på plastflaskor och pappförpackningar, i storlekar upp till tre liter. Syftet med det nya EU-kravet är att motverka nedskräpning.

Den 1 november 2024 upphörde plastpåseskatten, som infördes för fyra år och sex månader sedan. Syftet med skatten var att minska användningen av bärkassar i plast (plastpåsar) och där med också den negativa påverkan som påsarna har på miljön. Vid införandet av skatten höjdes priset på en plastpåse från cirka tre till sju kronor.

Sedan skatten trädde i kraft i maj 2020 har konsumtionen av plastpåsar minskat kraftigt i Sverige.

År / Antal per person och år

2017 / 83
2018 / 77
2019 / 74
2020 / 55
2021 / 14
2022 / 17

KLÄDER

Textilsektorn är en av de sektorer som globalt sett har störst miljöpåverkan. Automatiserad sortering av textilier är en av nycklarna för att skapa effektiva textilflöden och ett cirkulärt kretslopp. Siptex i Malmö är världens första automatiska storskaliga anläggning för textilsortering och kommer att förändra möjligheterna för återvinning.

Små ting kan väcka förståelse

Från årsskiftet kan det kosta 800 kronor att slänga cigarettfimpar, tuggummin, snus och annat mindre skräp på marken. Fimpar står enligt den nationella skräpmätningen 2020 för 62 procent av allt skräp. De kan sprida plaster och gifter, bland annat kadmium, och riskerar göra stor skada i naturen under en lång tid. Sedan tidigare är det enligt miljöbalken förbjudet att skräpa ned utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till. Allvarliga brott mot bestämmelsen kan ge fängelse.

Information om förslag till avfallstaxa 2025

KS i Eslöv 2024-10-29

Tomas Glanby, Insamlings- och Kundtjänstchef, MERAB

Förpackningsförordningen (SFS2022:1275):

- Krav på fastighetsnära insamling, senast 2027-01-01, i våra föreskrifter beslut om införande senast 2025-01-01
- Ansvaret för insamling av förpackningar flyttades till kommunerna 2024-01-01.
- Producenterna skall fortsatt stå för "systemets kostnader"
- Insamlingen skall vara "kostnadsfri för hushåll i normalfallet".
- Återvinningstationerna blir kommunernas ansvar = MERAB
- Verksamheter kan själv lämna förpackningar på producentorganisationernas mottagningsplatser. I dagsläget Malmö, Landskrona, Kristianstad och Åstorp.
- Ändringar i lagstiftningen gör att vissa verksamheter definieras som hushåll och debiteras utifrån det (äldreboenden, LSS-boende, studentbostäder, trygghetsboende)
- Skolor, institutioner och fängelser definieras som verksamheter.

Ersättning Naturvårdsverket:

Producenterna ersätter kommunerna (MERAB) för kostnaden för insamling av förpackningar.

Ersättningen baseras på:

- Andel hushåll som har fastighetsnära insamling
- Insamlad volym av förpackningar
- Tillgång till återvinningsstationer (ÅVS) (tom 2026?) och återvinningscentraler (ÅVC)
- Information till kommuninvånarna

1. MERAB rapporterar statistik
2. Naturvårdsverket beslutar om ersättningen
3. Ersättningen betalas ut till kommunerna
4. MERAB fakturerar kommunerna

Konsekvenser:

- Vissa av de tidigare abonnemangen (ca 10%) omfattade endast insamling av mat- och restavfall. Dessa är nu utbytta till 4-facksabonnemang. Investering på ca 9 mkr för kärbytte.
- Ansvaret för återvinningsstationer medför kostnader för tömning av förpackningar, städning, omhändertagande av dumpat avfall, tillstånd, bygglov, underhåll med mera.
- Ökat rapporteringsansvar till Naturvårdsverket – Kvartalsvis rapportering.
- Ökat krav på lagringsyta/omlastning av förpackningar och krav på förvaringen innan transport. Påverkar vår omlastningsstation och byggnader/hantering på anläggningen.
- Producentorganisationerna (NPA/TMR) hämtar förpackningar (ej verksamhetsförpackningar) från vår omlastningsstation.

Verksamhetsförpackningar:

- Dagens befintliga insamling av förpackningar från verksamheter omfattas inte av förordningen, dvs omfattas inte av det kommunala ansvaret.
- Verksamheter kan lämna förpackningar kostnadsfritt till de mottagningsplatser som producentorganisationerna tillhandahåller eller välja MERAB eller annan aktör för insamlingen.
- MERAB ska också lämna insamlade verksamhetsförpackningar på producentorganisationernas mottagningsplatser.
- Avgifter för insamling och transport av verksamhetsavfall hanteras i separat prislista till kund (omfattas ej av avfallstaxan som styr kommunala ansvaret).

Förändringar i avfallstaxan:

- Vissa abonnemang utgår (delade kärl, kvartalstömning).
- Ersättning från Naturvårdsverket medför lägre insamlingskostnader, vilket innebär sänkt hämtavgift.
- Justering görs av avgifterna för matavfall (sänks) samt restavfall (höjs).
- Avgifter för slamtömning höjs för ökad grad av självkostnad.
- Taxan har blivit tydligare avseende tillvalstjänster vid slamtömning.
- Nya avgifter har tillkommit utifrån Renhållningsföreskrifterna (handläggningsavgifter)
- Verksamheter kommer ej vara tvingade att ha Kärl 2 = förpackningskärlet.
- Utökat tömningsintervall för vissa förpackningsslag mot idag.
- ”Säckhämtning” försvinner från taxan. Förbättrad arbetsmiljö.